

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

MHALLEF

**ONOR. LORRAINE SCHEMBRI ORLAND
LL.D., M.Jur. (Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.**

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 22 ta' Marzu 2016

Kawza Numru : 34

Rikors Guramentat Numru : 165/2016/LSO

***Fl-atti tal-Mandat ta' Arrest ta'
Bcejec tal-Bahar 'il fuq minn
ghaxar metri (kawtelatorju)
numru 309/16 fl-ismijet:***

**Palumbo Malta Shipyard Limited
(C 48983)**

vs

**Il-Bastiment 'MV Gulf City'
(IMO: 8104553)**

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors b'urgenza ta` Anar Mammadov detentur ta` Passaport Azerbajani b'numru P4756747 bhala Kaptan tal-bastiment 'Gulf City' datat 2 ta' Marzu 2016 fejn bil-gurament tieghu kkonferma:

Illi fid-disa` u ghoxrin (29) ta' Frar sena elfejn u sittax (2016) fuq talba tas-socjeta' intimata Palumbo Malta Shipyards Limited inhareg il-mandat ta' arrest numru 309/16 fl-ismijiet premissi kontra l-bastiment "Gulf City" (IMO: 8104553) fl-ammont ta' hames mija u hamsa u tmenin elf Ewro (€ 585,000.00) rapprezentanti allegat telf u jew danni fuq il-merkanzija tas-socjeta' intimata

Illi l-ewwel nett l-esponenti jixtieq jissottolinea illi meta l-imsemmi bastiment wasal fis-Shipyard tas-socjeta' intimata b'konsenja ta' 3,100.00 MT Grit In Bulk, qabel ma beda l-hatt tal-istess merkanzija, l-istess ricevitori u cioe` is-socjeta' intimata hadu samples tal-merkanzija kif infethet l-istiva tal-bastiment u sahansitra accettaw li jirtiraw il-merkazija dakinhar stess. Fil-fatt, il-merkanzija bdiet tinhatt ghal habta tat-tlieta ta` wara nofsinhar tal-erba` u ghoxrin (24) ta` Frar u ntemmet, kwazi fl-*intier* tieghu, fis-seba` u ghoxrin (27) ta` Frar tas-sena elfejn u sittax (2016);

Illi fis-sitta u ghoxrin (26) ta` Frar tas-sena elfejn u sittax (2016), ir-ricevitori u cioe` s-socjeta' intimata pprezentaw lill-esponenti bi Protest fejn allegaw li appena nfethet l-istiva tal-bastiment u cioe` jumejn qabel ma nhareg l-istess Protest, l-merkanzija kellha l-ilma bahar. (Kopja ta` dan il-Protest qed jigi hawn anness u mmarkat bhala Dok. 'A'). Fil-fatt, l-esponenti m'accretax dan il-protest ghal diversi ragunijiet fosthom: (a) li s-socjeta' intimata kienet gabret is-

samples mill-merkanzija qabel ma bdiet tinhatt l-istess; (b) li s-socjeta` intimata sahasitra accettat il-merkanzija u tat struzzjonijiet biex tinhatt u (c) li s-socjeta` intimata ghogobha tohrog Protest bejn jumejn wara li l-bastiment wasal fl-istess shipyard u wara li kienet hi stess li accettat il-merkanzija. Mhux talli hekk imma talli s-socjeta` intimata batet Protest lill-esponenti fis-sitta u ghoxrin (26) ta` Frar meta l-istess Protest kien datat inkorrettament il-hamsa u ghoxrin (25) ta` Frar. F'dawn il-kazijiet, hija prassi li meta r-ricevitur isib xi tip ta` problema fil-merkanzija, dan mhux talli m'ghandux jaccetta l-merkanzija izda ghandu jinforma minnufih lill-Kaptan tal-bastiment bl-akkadut. Pero` hawnhekk, mhux talli il-merkanzija ma gietx accettata imma talli inghataw struzzjonijiet ghall-hatt, u nhattet mir-ricevitori stess;

Illi irid jinghad ukoll illi l-kreditu pretiz mis-socjeta` intimata huwa kompost mill-valur tal-merkanzija inluz freight u polza ta` assicurazzjoni li lkoll jammontaw ghas-somma ta` mija u sitta u ghoxrin elf ewro (€126,000.00) u dan bhal ma jirrizulta minn *invoice* datata l-wiehed u ghoxrin (21) ta` Jannar tas-sena elfejn u sittax (2016), liema kopja qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala Dok. 'B'. Il-bilanc rimanenti mis-somma pretiza mis-socjeta` intimata, liema bilanc jammonta ghas-somma ta` erba` mija u disa` u hamsin elf ewro (€459,000.00) ma gie ggustifikat bl-ebda mod;

Illi bl-ezekuzzjoni ta' dan il-mandat, il-bastiment "MV Gulf City" qieghed prezentement jinzamm milli jsalpa u jiprocedi bl-itinerarju tieghu bil-konsegwenza li danni ngenti qed jigu rekati ghas-sid tal-bastiment. Apparti l-fatt ukoll, li l-bastiment in kwistjoni qieghed jaffaccja sitwazzjoni

fejn qed jigi mitlub li jissupplixxi garanzija ta` kwazi sitt mitt elf ewro (€600,000.00) meta huwa evidenti li l-valur tal-merkanzija inkluz freight u l-polza ta` assigurazzjoni tal-istess hija wahda mizera meta mqabbla mal-ammont indikat fil-mandat odjern;

Illi fil-ħruġ tal-mandat ta' arrest hawn fuq indikat, is-socjeta' intimata qed tippretendi hlasijiet li certament m'humix dovuti u dan in vista tas-segwenti ragunijiet:

a. Is-socjeta' intimata hadet is-*samples* rispettivi mill-merkanzija u dan ghamlitu appena l-bastiment dahal fis-shipyard taghha;

b. Is-socjeta' intimata tat struzzjonijiet hi stess biex il-merkanzija tibda tinhatt dakinhar stess u dan a bazi tal-accettazzjoni taghha bil-kundizzjoni tal-merkanzija;

c. Is-socjeta' intimata baghtet Protest lill-esponenti jumejn wara li l-merkanzija giet accettata u bdiet tinhatt mill-istess. Bl-agir irresponsabbli taghhom dawn rekaw danni ulterjuri lill-merkanzija peress li huma halltu l-merkanzija waqt il-hatt biex tpoggiet fis-silos tas-socjeta' intimata;

d. Is-socjeta' intimata rnexxhiela tikkreja sitwazzjoni anomala fejn kienet hi stess li hadet pussess tal-merkanzija li ghadha fil-pussess tieghha, pero` fl-istess hin qed titlob li tigi kumpensata tal-valur kollu tal-istess merkanzija, u aktar;

e. Ir-ricevitori u cioe` s-socjeta' intimata ghandhom l-obbligu li jimmitigaw id-danni bl-ahjar mod possibbli. Pero`

huwa evidenti illi f'dan il-kaz dan ma sarx u dana peress li s-socjeta` intimata issa qed titlob kumpens ta` ammont li huwa hames darbiet aktar mill-valur tal-merkanzija inkluz il-*freight* u l-polza ta` assigurazzjoni;

Għaldaqstant l- esponenti umilment jitlob bir-rispett lill dina l-Onorabbli Qorti sabiex -

1 Tordna għar-ragunijiet imsemmija fil-paragrafi 6(a) sa (e) ta' dan ir-rikors, ir-revoka tal-mandat ta' arrest numru 309/16 fl-*intier* tieghu;

2. F'każ li l-Qorti ma tilqax it-talba għar-revoka tal-mandat ta' arrest numru 309/16 fl-*intier* tieghu, tordna li l-arrest għandu jiġi illimitat biss għall-ammont stipulat fl-imsemmija *Invoice* (annessa bhala Dok.'B') u cioe' għal mija u sitta u ghoxrin elf ewro (€126,000.00);

3. F' każ li l-Qorti ma tilqax it-talba għar-revoka tal-mandat ta' arrest in kwistjoni u fi kwalunkwe kaz iehor, tordna lis-socjeta' intimata Palumbo Malta Shipyard Limited sabiex fi żmien qasir u perentorju tiddepożita somma taht l-awtorita' ta' dina l-Qorti, liema somma ghandha tigi stabbilita mill-istess Onorabbli Qorti, u dan sabiex tagħmel tajjeb għad-danni kkagunat minna lill-merkanzija kif ukoll dawk id-danni mgarrba mill-istess bastiment u jew li ghad jistghu isofru, inkluz l-applikazzjoni ta' penali li ghalihom s-socjeta' intimata ghandha tiġi ddikjarata responsabbli u, f' każ li s-socjeta' intimata tonqos milli tiddepożita l-imsemmija somma fit-terminu mogħti lilha, il-mandat odjern għandu, *ipso jure*, jiġi revokat.

Salv kull provvediment iehor li din l-Onorabbli Qorti jidrilha xieraq u opportun.

Rat d-digriet tal-Qorti tat-2 ta' Marzu 2013 fejn ordnat in-notifka lill-kontro parti li permezz ta' nota fi zmien sebat ijiem min-notifika tal-istes ghandhom jaghtu r-ragunijiet ghaliex it-talbiet tar-rikorrenti ma' ghandhomx jintlaqghu; u appuntat r-rikors ghas-smigh ghall-15 ta' Marzu 2016 f' nofs inhar (12 : 00 pm.),

Rat ir-risposta ta' Palumbo Malta Shipyard Limited (C-48983) datata 11 ta' Marzu 2016 (fol 12) fejn esponew :

Illi s-socjeta' intimata giet notifikata bir-rikors ta' Anar Mammadov bhala Kaptan tal-bastiment 'Gulf City' fl-4 ta' Marzu 2016.

Illi permezz tal-imsemmi rikors Anar Mammadov ressaq is-segweni talbiet:

- 1 Illi l-Onorabbli Qorti tirrevoka il-mandat ta' arrest numru 309/16 fl-intier tieghu;
2. Illi f'kaz li l-Qorti ma tilqax it-talba ghar-revoka tal-mandat ta' arrest numru 309/16 fl-intier tieghu, tordna li l-arrest ghandu jigi illimitat biss ghall-ammont stipulat fl-imsemmija Invoice (annessa bhala Dok 'B') u cioe ghal mija u sitta u ghoxrin elf Ewro (Euro 126,000.00);
3. F'kaz li l-Qorti ma tilqax it-talba ghar-revoka tal-mandat ta' arrest in kwistjoni u fi kwalunkwe kaz iehor, tordna lis-socjeta' intimata Palumbo Malta Shipyard Limited sabiex fi zmien qasir u perentorju tiddepozita somma taht l-

awtorita' ta' dina l-Onorabbli Qorti, liema somma ghandha tigi stabbilita mill-istess Onorabbli Qorti, u dan sabiex taghmel tajjeb ghad-danni kkaggunat minnha lill-merkanzija kif ukoll dawk id-danni mgarrba mill-istess bastiment u/jew li ghad jistghu isofru, inkluz l-applikazzjoni ta' penali li ghalihom is-socjeta' intimata ghandha tigi ddikjarata responsabbli u f'kaz li s-socjeta' intimata tonqos milli tiddepozita l-imsemmija somma fit-terminu moghti lilha, il-mandat odjern ghandu jigi revokat ipso jure.”

Illi s-socjeta' intimata toggezzjona ghal-dawn it-talbiet imressqa mir-rikorrenti Anar Mammadov bis-shieh u ssostni li t-talbiet tar-rikorrenti kif ikkontenuti fl-imsemmi rikors ghandhom jigu micuda ghas-segweni ragunijiet:

A. L-arrest tal-bastiment MY Gulf City sar legalment in kawtela ta' pretensjoni legittima li tezisti kontra il-bastiment.

Permezz tar-rikors intavolat minnu, ir-rikorrenti jargumenta illi l-mandat ta' arrest mahrug fuq talba tas-socjeta' intimata ghandu jigi revokat ghab-basi tal-fatt illi “is-socjeta' intimata qed tippretendi hlasijiet li centrament mhumiex dovuti” u jkompli billi jelenka hames ragunijiet il-ghaliex, fl-opinjoni tieghu, l-ammont pretiz mis-socjeta' intimata u li s-socjeta' intimata qeghda titlob illi jigi kkawtelat permezz tal-arrest tal-bastiment, m'humiex dovuti.

Is-socjeta' intimata ssostni illi, filwaqt illi kif ser jigi spjegat aktar 'l isfel, il-merti tal-kaz odjern huma suggetti ghall-arbitragg gewwa Londra, tezisti pretensjoni cara kontra l-

bastiment li jredni l-kawtela rikjesta mis-socjeta' konvenuta ggustifikata, legittima u necessarja.

Il-fatti li jiccircondaw il-kaz in ezami juru bic-car illi prima facie tezisti pretenzjoni kontra l-bastiment u s-sidien tieghu bir-rizultat illi jekk jigi revoktat il-mandat odjern dan ikun ta' pregudizzju serju ghall-interessi tas-socjeta' rikorrenti.

(a) Il-fatti tal-kaz

(i) Illi kif riflless mill-anness Purchase Order, (**DOK AV1**) is-socjeta' intimata ikkuntratata mas-socjeta' Griega Maska Grit ghax-xiri ta' 3,100MT Grit Blasting Material ghabbasi ta' CIF Terms.

(ii) Jinghad illi x-xiri ta' merkanzija ghabbasi tat-termini kummercjali maghrufa bhala CIF huwa ddefinit mill-“International Chamber of Commerce” kif gej:

“Cost, Insurance and Freight” means that the seller delivers the goods on board the vessel or procures the goods already so delivered. The risk of loss of or damage to the goods passes when the goods are on board the vessel. The seller must contract for and pay the costs and freight necessary to bring the goods to the named port of destination”.

(iii) L-obbligu tal-bejjiegh huwa ghalhekk li jhallas ghall-ispejjez u ghan-noll relattivi ghall-garr tal-merkanzija u li jipprovdi lix-xerrej bid-dokumenti tat-trasport tal-merkanzija ghall-port stabbilit.

(iv) Infatti s-socjeta' intimata giet ipprovduta bil-Bill of Lading datata 18 ta' Frar 2016 (annessa hawn bhala **Dok AV2**) mahruqa mis-sidien tal-bastiment u li tghajjat lis-socjeta' intimata bhala konsenjatarja tal-merkanzija.

(v) Jinghad illi filwaqt illi l-ftehim bejn il-bejjiegh tal-merkanzija u s-socjeta' intimata kient li l-merkanzija tigi mibghuta bejn il-5 u t-8 ta' Frar u filfatt il-vapur telaq mill-Grecja fid-19 ta' Frar 2016.

(vi) Il-polza ta' karigu li inharget fit-18 ta' Frar 2016 fil-konfront tal-karigu li tghabba ghabbord il-bastiment Gulf City tinkorpora a para. 2 taghha t-termini tal-Hague Visby Rules kif ikkontenuti fl-"International Convention for the Unification of Certain Rules of Law relating to Bills of Lading" 1924 kif amendati mill-"Protocol to Amend the International Convention for the Unification of Certain Rules of Law Relating to Bills of Lading" fl-1968.

(vii) Dan id-dokument juri bic car illi fil-mument illi l-merkanzija tghabbiet ghabbord il-bastiment gewwa l-Port Grieg ta' Larymna, din tghabbiet "Clean on Board" u cioe fi stat tajjeb u minghajr l-ebda sinjal ta' dannu.

(viii) Jidher ghalhekk illi d-dannu subit mill-merkanzija sehh durante l-garr tal-merkanzija u waqt li din kienet mghebbija fuq il-bastiment.

(ix) Ghabasi ta' l-imsemmija l-bill of lading, il-konsenjatarju ghandu dritt ta' azzjoni kontra s-sid tal-bastiment f'kaz illi jigi ikagunat dannu lill-merkanzija durante il-garr taghha ghal-liema dannu is-sid jinsab

responsabbli ai termini tar-regolamenti applikabbi għall-garr.

(x) L-artikoli tal-Hague Visby Rules li huma ta' relevanza għall-kaz odjern huma s-segwenti:

“Article II

Subject to the provisions of Article VI, under every contract of carriage of goods by sea the carrier, in relation to the loading, handling, stowage, carriage, custody, care and discharge of such goods, shall be subject to the responsibilities and liabilities, and entitled to the rights and immunities hereinafter set forth”.

Article III

1. The carrier shall be bound before and at the beginning of the voyage to exercise due diligence to:

(a) Make the ship seaworthy;

(b) Properly man, equip and supply the ship;

(c) Make the holds, refrigerating and cool chambers, and all other parts of the ship in which goods are carried, fit and safe for their reception, carriage and preservation.

2. Subject to the provisions of Article IV, the carrier shall properly and carefully load, handle, stow, carry, keep, care for, and discharge the goods carried.

(xi) Il-bastiment wasal gewwa l-facilitajiet tas-socjeta' intimata fil-24 ta' Frar 2016.

(xii) Jinghad illi s-socjeta' intimata kienet qeghda tistenna bil-herqa il-wasla ta' dina l-merkanzija peress illi, kif rifless f'komunikazzjonijet li sehew mal-bejjiegh tal-merkanzija, hija kienet minghajr riservi ta' grit gewwa l-facilitajiet taghha u ghalhekk kellha bzonn urgenti ta' dan il-materjal sabiex taccerta ruhha li tkun tista' tonera l-obbligi kuntrattwali ma' sidien ta' bastimenti li juzaw is-servizzi taghha. Referenza issir ghall-korrispondenza bejn rappresentanti tat-tarzna u l-bejjiegha datata 5 ta' Frar 2016 hawn annessa u mmarkata **Dok AV 3**

(xiii) Hekk kif is-socjeta' intimata kienet ghaddejja bil-proceduri ta' hatt tal-merkanzija, irrizulta illi l-grit kien sofra dannu u li kien wasal imxarrab. Is-socjeta' intimata nfurmat lill-kaptan verbalment ta' dan u ukoll iprocediet sabiex tipprsentata "Letter of Protest" lis-sidien tal-bastiment (annessa bhala Dok 'A' mar-rikors promotur).

(xiv) Jinghad illi peress illi l-bastiment dahal "trimmed to stern" li jfisser merfugh minn quddiem, l-ingress tal-ilma fl-istiva setgha biss jigi osservat meta infethet l-istiva kollha u wara li kien hemm access ghall partijiet baxxi tal-istess taghbija u stiva wara illi parti sostanzjali tal-merkanzija giet mhatta mill-bastiment.

(xv) Jinghad illi l-Bill of Lading tindika fuq in-naha ta' wara taghha illi "(1) All terms and conditions, liberties and exceptions of the Charter Party, dated as overleaf, including the Law and Arbitration Clause, are herewith incorporated".

(xvi) *Ai termini* tal-fixture recap li jirrifletti l-kuntratt ta' kiri – Charterparty – tal-bastiment bejn is-sidien u c-charterers

Navigrains Trading Chartering SA qua charterers of the vessel (anness bhala **Dok AV4**), vertenzi li jirrizultaw mic-charterparty, u konsegwentament kif ukoll mill-bill of lading, huwa soggetti ghall-proceduri ta' arbitragg gewwa Londra u ghal-ligi Ingliza.

(xvii) Fid-29 ta' Frar 2016 i-socjeta' intimata pprocediet billi titlob il-hrug tal-mandat ta' arrest odjern kontra l-bastiment Gulf City sabiex tikkawtela d-drittijiet taghha u dan ghabbasi tal-fatt illi –merkanzija kienet iddaneggjata durante t-tragitt.

(xviii) Il-Qrati Maltin ghandhom gurdizzjoni in rem kontra l-bastiment ghabbasi tal-fatt illi l-artiklu 742B(h) jelenka fost il-pretensjonijiet li jaghtu gurdizzjoni lil-Qrati Maltin “any claim for loss of or damage to goods, including baggage, carried on a ship”.

(xix) Inoltre, il-kundizzjonijiet stipulati fl-artikolu 742D, li jirrikkedu illi sabiex kreditur ikollu dritt in rem kontra bastiment, il-persuna li tkun responsabbli in personam ghall-pretensjoni meta nholqot il-kawza ghall-azzjoni tkun is-sid jew ic-charterer jew ikollha kontroll jew taht il-pussess taghha dak il-bastiment kif ukoll meta tingieb l-azzjoni dik l-istess persuna responsabbli tkun is-sid/sid beneficjarju tal-bastiment jew inkella bareboat charterer, huma sodisfatti f'dan il-kaz.

(xx) Is-socjeta' intimata hija intenzjonata illi tibda proceduri ta' arbitragg gewwa Londra kif stipulat mill-polza ta' kargu fiz-zmien moghti lilha mill-ligi sakemm mall-partijiet ma jaslu ghall-ebda tattrattivi fuq din il-kawza.

(b) Il-kundizzjoni tal-bastiment u u l-kagun tad-dannu lill-merkanzija

(i) Is-socjeta' intimata tat struzzjonijiet sabiex isir 'survey' fuq il-bastiment sabiex jigi accertat il-kagun tad-dannu lill-merkanzija, liema 'survey' gie effettwat mill-Engineer Paul D Cardona fid-29 ta' Frar 2016.

(ii) L-Inginier Cardona ikkonkluda illi l-bastiment ma kienx f'kundizzjoni tajba ghall-garr ta' merkanzija u cioe illi dan ma kienx "cargo worthy kif ukoll illi d-dannu lill-merkanzija kien ikagunat mill-fatt illi l-Grit gie mxarrab.

(iii) In partikolari, is-surveyor sab illi l-kundizzjoni tal-'hatch covers' u s-sigilli taghhom hija serjament kompromessa u mhux tal-livell rikjest sabiex bastiment ikun ikkunsidrat bhala 'seaworthy'. Huwa sab ukoll difetti fil-'hatch coaming compression bar'. Inltre fl-opinjoni tas-'surveyor', is-sistema ta' dranagg ta' ilma li jidhol go l-istiva mill-'hatch covers' huwa difettuz li jfisser li ilma li jidhol mill-'hatch covers' ma jigix skolat mill-istiva tal-bastiment.

(iv) Jinghad illi fl-1 ta' Marzu 2016 twettaq "joint sampling" tal-grit minn rapprezentanti tal-partijiet durante liema ittiehdu kampjuni ta' grit li jinsab fis-silos tas-socjeta intimata go liema inhattet il-merkanzija kif ukoll mill-grit li kien ghadu ghabbord il-bastiment. Dawn il-kampjuni intbaghtu bi qbil tal-partijiet ghand laboratorju f'Manchester gewwa l-Ingilterra ghat-'testing' sabiex jigu ddeterminati il-livelli ta' umidita' u l-"Chloride content" tal-kampjuni. Jinghad illi l-partijiet qeghdin jistennew ir-rizultati ta' dawn it-testijiet fil-granet li gejgin.

(c) Is-serjeta' ta' dannu ta' dan it-tip fuq 'Grit Material'

(i) Jinghad illi l-effett ta' kontaminazzjoni b'rizultat ta' ilma fuq grit li huwa intenzjonat għall-blasting fuq vapuri, kif filfatt huma c-cirkostanzi tal-kaz odjern, hija serja ferm, hekk kif muri minn dikjarazzjoni mahruga mill-kumpanija internazzjonali rinomata ta' zebgha Hempel, hawn annessa u mmarkata **Dok AV 5**, fejn dawn isostnu illi “abrasive grit has to be free from any liquid presence to be utilised for hull treatment purposes. Liquid presence apart from resulting in coagulation and hence blocking all the pipe works to arrive at the relevant nozzles used for blasting, will also render the same material unusable for dry application as it will speed up rusting on the exposed areas”.

(ii) Huwa għalhekk car illi s-socjeta' intimata ma tista tiehu l-ebda riskju li tuza grtit għall-finijijiet ta' operazzjonijiet ta' blasting sakemm din ma tkunx certa mija fil mija li l-grit ikun kompletament xott.

(iii) Jinghad inoltre illi anke jekk grit li jkun imxarrab sussegwentament jitnixxef, dan ma jkunx bizzejjed għaliex jekk ikun kontaminat minn ilma bahar, kif inhu suspettat li gara fil-kaz odjern, jibqghu residwi ta' melh li jrenduh mhux idoneju għall-‘blasting’ għaliex dan jaffettwa l-kundizzjoni u l-“lifetime” taz-zebgha li tigi applikata wara l-‘blasting’.

(iv) Inoltre peress illi l-‘grit’ mhux materjal solidu, anke jekk ikun hemm partijiet mill-merkanzija li huma affettwati mill-ilma aktar minn partijiet ohra, din tithallat facilment ma’

partijiet tal-merkanzija li hija aktar xotta b'risultant illi l-merkanzija kollha jew parti sostanzjali minnha tigi kkontaminata. Huwa ukoll impossibli li l-parti tal-'griġ' iddaneggjat jigi ssparat mill-participji li ma gex imxarba. Minhabba dan kollu is-socjeta' intimata ma tista tuza l-ebda parti mill-merkanzija.

(v) Is-socjeta' intimata tirrileva ukoll illi, minghajr l-ebda pregudizzju ghal dak li intqal aktar il-fuq fil-presenti paragrafu, ma jezistu l-ebda facilitajiet gewwa Malta fejn 'griġ' jista jigi mnaddaf u jitnixxef u li sabiex 'griġ' li mhux idoneju ghall-uzu jghaddi minn dana l-process dan ikun irid jigi trasportat f'facilitajiet barra minn Malta, li jirrikjedi spejjez sostanzjali.

(d) L-argumenti mressqa mir-rikorrenti in sostenn tal-argument li l-hlasijiet pretisi mis-socjeta' intimat mhumiex dovuti huma skorretti u minghajr l-ebda bazi.

Ir-rikorrenti jibbazaw it-talba taghhom ghar-revoka tal-mandat odjern fuq is-segwentu ragunijiet, liema ragunijiet is-socjeta' intimata tixtieq tirribatta kif gej:

(i) "Is-socjeta' intimata hadet is-'samples' rispettivi mill-merkanzija u dan ghamlitu appena l-bastiment dahal fis-shipyard taghha".

Is-socjeta' intimata tghid illi filfatt huwa minnu illi ttiehdu kampjuni mill-merkanzija hekk kif il-bastiment wasal gewwa l-facilitajiet taghha, izda jigi sottileant illi f'dan l-istadju, u kif inhi il-prassi, dawn il-kampjuni ittiehdu minn quddiem nett tal-gholja tat-tghabija sabiex jigi vverifikat it-**tip** ta' griġ ghal skopijiet fizici u ta' daqs maghruf bhala "Draft Survey

Report” u mhux sabiex tigi vverifikata l-**kundizzjoni** tal-merkanzija. Inoltre dawn il-kampjuni ittiedu qabel ma’ l-istiva tal-bastiment giet miftuha kompletament.

Is-samples gew migbura mhux ghall-skop li jigi ddeterminat il-presenza o meno ta’ ilma izda sabiex jigi mkejjet il-kobor taz-zrar u jitqabbel mal-ispecificazzjonijet tal-kuntratt li ghabbasi tieghu gie mixtru l-materjal.

Jinghad hawnhekk, in risposta ukoll ghal dak li ntqal mir-rikorrenti fit-tieni paragrafu tar-rikors tieghu, illi in fatti it-taghbija bdiet tinhatt fl-24 ta’ Frar wara nofs inhar ghaliex il-‘Cargo Surveyor’ li normalment jitqabba mis-socjeta intimate ghall-dan l-iskop irraporta li ma seghax jattendi u kellha titqabba ditta ohra. Ix-xoghol tal-‘cargo surveyor’, kif indikat hawn fuq, huwa li jikkwantifika l-ammont tat-taghbija (il-piz) imwassal mill-vapur, u mhux li jiccertifika il-kundizzjoni tal-merkanzija.

Inoltre jinghad illi peress illi l-bastiment dahal “trimmed to stern” li jfisser merfugh minn quddiem, l-ingress tal-ilma fl-istiva setgha biss jigi osservat meta infethet l-istiva kollha u wara li kien hemm acces ghall partijiet baxxi tal-istess taghbija u stiva wara illi parti sostanzjali tal-merkanzija giet mhatta mill-bastiment kif muri fir-ritratti annessi u mmarkati **Dok AV6**.

A kuntrarju ta’ dak li donnu qed jipprova jargumenta ir-rikorrenti fit-tieni u t-tieled paragrafu tar-rikors tieghu, il-fatt li parti sostanzjali tal-merkanzija inhattet mis-socjeta’ intimata – li filfatt ippermetta li jinkixef id-dannu subit mill-merkanzija - bl-ebda mod ma jppregudika d-dritt ta’ azzjoni li jappartjeni lis-socjeta’ intimata kontra s-sidien tal-

bastiment ai termini tal-polza ta' kargu relattiva ghall-merkanzija.

(b) "Is-socjeta' intimata tat struzzjonijiet hi stess biex il-merkanzija tibda tinhatt dakinhar stess u dan a bazi tal-accettazzjoni taghha bil-kundizzjoni tal-merkanzija"

Is-socjeta' intimata issostni illi l-istruzzjonijiet ghall-hatt tal-merkanzija mir-rappresentant taghha bilfors kellhom jinghataw sabiex il-merkanzija tibda tinhatt ghal-gewwa l-facilitajiet taghha u li d-dannu subit mill-merkanzija sar evidenti biss, kif gja gie spjegat, hekk kif infethet l-istiva kollha u kien hemm access ghall-partijiet baxxi tal-istess stiva. Hija il-procedura normali illi mall-wasla tal-merkanzija rappresentant tax-xerrej jikkonferma li din filfatt waslet u jaghti l-istruzzjonijiet sabiex tibda tinhatt il-merkanzija jinghataw anke qabel ma tkun infethet l-istiva, kif filfatt gara fil-kaz odjern.

(c) "Is-socjeta' intimata baghtet Protest lill-esponenti jumejn wara li l-merkanzija giet accettata u bdiet tinhatt mill-istess. Bl-agir irresponsabbli taghhom dawn rekaw danni ulterjuri lill-merkanzija peress li huma haltu l-merkanzija waqt il-hatt biex tpoggiet fis-silos tas-socjeta' intimata";

Is-socjeta' intimata tghid illi fil-25 ta' Frar ir-rikorrenti gie nfurmat hekk kif tracci ta' danni saru vizibbli, izda s-serjeta' tal-kontaminazzjoni saret evidenti hekk biss kif gie mikxuf il-qiegh tal-istiva. Din waslet sabiex is-socjeta' intimata pprocediet b'ittra formali ta' protesta is-sidien tal-bastiment.

(d) "Is-socjeta' intimata mnextiela tikkreja sitwazzjoni anomala fejn kienet hi stess li hadet pussess tal-

merkanzija li ghandha fil-pussess taghha, pero' fl-istess hin qed titlob li tgi kumpensata tal-valur kollu tal-istess merkanzija u aktar";

Is-socjeta' intimata ssib diffikulta tifhem l-argument li qed jipprova jressaq hawnhekk ir-rikorrenti. Kif indikat aktar il-fuq, is-socjeta' intimata ghandha dritt ta' azzjoni kontra s-sid tal-bastiment ghabbasi tal-polza ta' kargu li ghandha f'idejha. L-azzjoni hija wahda ta' dannu ikkagunati bhala rizultat tal-fatt illi l-merkanzija ma tistax tintuza mis-socjeta' intimata.

Jinghad illi r-relazzjoni li tezisti bejn il-bejjiegh u x-xerrej tal-merkanzija u li hija regolata mill-kuntratt ta' bejgh relattiv ma ghandiex x'taqsam mall-azzjoni li l-konsenjatarju ghandu kontra s-sid ghad-danni kkagunati minn-nuqqas ta' idonjeta' tal-bastiment ghall-garr in kwistjoni, liema merti ser jigu ttrattati permezz tal-proceduri ta' arbitragg. Inoltre kif dja inqal aktar il-fuq, il-fatt illi s-socjeta' intimata ghandha l-pussess ta' parti mill-merkanzija ma jippregudika bl-ebda mod id-dritt ta' azzjoni kontra s-sid tal-bastiment ai termini tal-polza ta' kargu.

(e) Ir-ricevitori u cioe' s-socjeta' intimata ghandhom l-obbligu li jimmitigaw id-danni bl-ahjar mod possibbli. Pero' huwa evidenti illi f'dan il-kaz dan ma sarx u dana peress li s-socjeta' intimata issa qed titlob kumpens ta' ammont li huwa hames darbiet aktar mill-valur tal-merkanzija inkluz il-freight u l-polza ta' assicurazzjoni".

Jinghad illi s-socjeta' intimata immedjatament u necessarjament kellha tiehu passi sabiex tordna konsenja ohra ta' grit hekk kif irrizulta illi l-merkanzija ma kienitx ser

tasal fiz-zmiem stipulat minhabba li l-bastiment kien delayed. Referenza hawn qiegħda ssir għad-dokumentazzjoni annessa u markata **Dok AV 7** relattiva għall-ordni ta' konsenja ulterjuri ta' 'grit'. Dan kien necessarju minhabba l-fatt illi s-socjeta' intimata kellha obbligi kuntrattwali li kellha tonora u li fin-nuqqas li tagħmel dan, kienet ser tigi esposta għal danni hija stess minn terzi. L-urgenza li biha kellha bzonn il-konsenja tal-materjal hija evidenti mill-komunikazzjonijiet għa annessi bhala **Dok AV4**. Jingħad hawnhekk illi s-socjeta' intimata filfatt informat lir-rappresentanti tas-sidien illi minhabba l-fatt illi s-silos fi hdan il-facilitajiet tagħha huma attwalment kwazi kollha mimlija bil-'grit' dannegġjat hija qiegħda tigi ppregudikata fl-operat tagħha peress li ma tistax tordna grit bizzżejżed sabiex isserrah rasha li tista tonora l-obbligi kuntrattwali li dahlet għalihom. Għalhekk is-socjeta' intimata qiegħda zzomm lis-sidien responsabbli għal dawn id-danni li tista tigi esposta għalihom ulterjorament.

Inoltre u b'referenza għall-kwantum li jerga jagħmel ir-rikorrenti ghawnhekk, jingħad illi kif ser jigi elaborat a para B hawn taht, l-ispejż konnessi mar-rimi ta' 'grit' huma sostanzjali u filfatt huma circa erbgħa darbiet il-valur originali tal-grit.

In konkluzjoni fuq dan il-punt, jingħad mis-socjeta' intimata illi kif gie ritenut mill-Onorabbli Qorti kif diversament prejeduta fid-decizjoni ricenti bl-ismijiet **Av Ann Fenech vs Il-Bastiment MY Whispering Angel** (Rikors 404/2015) datata 5 ta' Gunju 2015, ingħad illi "il-Qrati Maltin enuncjaw principji mportanti fir-rigward ta' kawzi dwar revoka ta' Mandati Kawtelatorji fejn l-ezami li hija mistennija li tagħmel il-Qorti huwa wiehed prima facie" (pagna 19-21).

[Ref: Castelli Av Carmelo noe vs Focal Marine Services 26 ta' April 2002; Joseph Camilleri et vs Anthony Gove' et 10 ta' Mejju 2001; Tanya Chetcuti proprio et nomine vs Hugo Chetcuti 27 ta' Gunju 2002].

Ghal dawn ir-ragunijiet, is-socjeta' intimata hija tal-fehma illi gie ampjament ippruvat li l-ammont pretiz minnha bhala kawtela huwa dovut filfatt 'prima facie' dovut u li r-ragunijiet moghtija mir-rikorrenti sabiex ghandu jigi revokat il-mandat odjern m'humieix iggustifikati u m'ghandhomx jigu accettati minn dina l-Onorabbli Qorti.

B L-ammont pretiz mis-socjeta' intimata bhala kawtela ghall-pretensjoni taghha huwa reali u ggustifikat fl-intier tieghu u m'ghandux jigi illimitat

Is-socjeta' intimata tinsisti illi l-ammont prretiz bhala kawela ghad-dannu soffert minnha bhala rizultat tat-tixrib tal-merkanzija mhuiex limitat biss ghall-valur tal-merkanzija kif evidenzjat mill-invoice rleatiiva (annessa bhala Dok B mar-rikors promotur), izda tikkonsisti ukoll fi spejjez dovuti lill-manifattur, spejjez konnessi mall-hatt tal-merkanzija u spejjez tal-port u spejjez sabiex jintrema il-grit.

Referenza qeghda hawn issir ghall-anness document **Dok AV 8** li jelenka dawn l-ispejjez kif ukoll ghad-dokumentazzjoni relattiva li tindika illi dawn huma stimi reali ibbazati fuq konsenji precedenti.

Kif spjegat aktar il-fuq, peress illi rrizulta illi l-materjal huwa mxarrab, it-tarzna hija kostretta li tikkwalifikah bhala inutilizzabbli. F'sitwazzjoni fejn it-tarnza ma tistax tuza dan

il-materjal, hija m'ghanda ebda ghazla hlief li tiddisponi minnu. Minhabba li hemm regoli ambjentali stretti li jirriegolaw ir-rimi ta' grit, l-ispejjez huma sostanzjali hekk kif evidenzjat mill-annessa 'invoice' mahruġa in konnessjoni mal-esportazzjoni u rimi ta' 'grit blasting material' li tiffirma parti minn **Dok AV8**.

Ghal dawn ir-ragunijiet, is-socjeta' intimata tinsisti illi jekk l-ammont ta' kawtela li qed jigi mitlub jigi mnaqqas, dan ser jirriulta fi pregudizzju serju ghas-socjeta' intimata f'kaz li din tigi biex tenforza sentenza favoriha moghtija mit- tribunal gewwa Londra u dan peress ikollha tbaġhti l-ispejjez kollha elenkati f'DOK AV8, in partikolari dawk assocjati mar- rimi tal-merkanzija li hija inutilizzabbli b'konsegwena tad-dannu subit mill-merkanzija bhala rizultat tal-fatt li l-bastiment ma kienx cargo worthy, kif ser jigi trattat durante l-proceduri tal-arbitragg gewwa Londra.

C. Ma tezisti l-ebda bazi ghat-talba tar-rikorrenti għall-ghotja ta' garanzija għall-hlas ta' penali u danni da parti tal-intimati.

L-ahhar talba tar-rikorrenti imressqa permezz tar-rikors odjern hija illi fil-kaz illi dina l-Onorabbli Qorti jidrilha li l-mandat odjern ghandu jibqa fis-sehh, is-socjeta' intimata ghandha tigi ordnata tipprovdi garanzija għall-hlas tal-penali li tista' tigi mposta.

L-artikolu 838A tal-Kap 12 jghid:

"838A. Il-qorti tista', meta tintwera kawza ġusta għal dan, malli ssirilha talba b'rikors mill-persuna li kontriha jkun

inħareġ att kawtelatorju, tordna lil dik il-parti li tkun talbet il-ħruġ tal-att kawtelatorju sabiex tagħti, fi żmien stabbilit mill-qorti, garanzija xierqa għall-ħlas tal-penali li tista' tiġi mposta u ta' danni u imgħax, u, fin-nuqqas, li tneħħi l-att kawtelatorju.”

Jinghad illi fic-cirkostanzi odjerni ma tezisti assolutament l-ebda bazi sabiex titressaq dina t-talba għall-ghotja ta' garanzija mis-socjeta' intimata u dan għas-segwent i ragunijiet:

L-artikolu 836(1)(8) tal-Kap 12 jipprovdi illi l-Onorabbli Qorti għandha l-fakolta li tordna parti li fuq talba tagħha ikun inhareg mandat kawtelatorju li thallas penali lill persuna kontra min ikun inhareg l-att kawtelatorju f'numru ta' cirkostanzi, inkluz f'sitwazzjoni fejn it-talba tar-rikorrent tkun waħda li ssir b'malizzja, tkun frivola jew vessatorja.

L-imsemmi artikolu 836(1)(8) jinqara kif gej:

“(8) Il-qorti tista' tikkundanna lir-rikorrent li jkun inħareġ att kawtelatorju fuq talba tiegħu sabiex iħallas penali ta' mhux inqas minn elf mija u erbgħa u sittin euro u disgħa u sittin ċenteżmu (1,164.69) u mhux iżjed minn sitt elef disa' mija u tmienja u tmenin euro u tnax-il ċenteżmu (6,988.12) li jmorru għand il-persuna li kontraha jkun inħareġ l-att kawtelatorju, f'kull każ minn dawn li ġejjin:

(a) jekk ir-rikorrent, mingħajr raġuni valida, ma jagħmilx il-kawża dwar it-talba fiż-żmien stabbilit bil-liġi;

(b) jekk, fit-talba tal-konvenut għat-tneħħija tal-att kawtelatorju, l-attur jonqos milli jiġġustifika li l-att

kawtelatorju kellu jinħareġ jew illi fi żmien ħmistax-il jum qabel ma jkun sar ir-rikors għall-ħruġ tal-att kawtelatorju, huwa jkun b'xi mod talab lill-konvenut li jħallas id-dejn, jew, jekk id-dejn ma jkunx wieħed likwidu, sabiex jipprovdi sigurtà biżżejjed: Iżda d-disposizzjonijiet ta' dan il-paragrafu ma għandhomx japplikaw meta jintwera li kien hemm raġunijiet ta' urġenza għall-ħruġ tal-mandat;

(ċ) jekk iċ-ċirkostanzi tad-debitur kienu tali li ma jagħtux lok għal xi dubju raġonevoli dwar il-likwidità tiegħu u dwar il-kapacità finanzjarja tiegħu li jħallas it-talbiet tar-rikorrent, u din il-qagħda tad-debitur kienet magħrufa sew;

(d) jekk it-talba tar-rikorrent tkun waħda li ssir b'malizzja, tkun frivola jew vessatorja.”

Inoltre l-artikolu 836(1)(9) jipprovdi illi “fil-każijiet li jaqgħu taħt is-subartikolu ta' qabel dan”, - u cioe paragrafu 8, “il-Qorti tista', meta jsirilha rikors mill-persuna li kontriha jkun inħareġ l-att kawtelatorju, tikkundanna lir-rikorrent li fuq talba tiegħu jkun inħareġ il-mandat kawtelatorju sabiex iħallas dawk id-danni lil dik il-persuna li hija setgħet ġarrbet bil-ħruġ tal-mandat.”

Ghalhekk jirrizulta mill-ligi tagħna illi talba għad-danni allegatament rizzultanti minn hrug ta' arrest kawtelatorju hija intrinsikament marbuta ma circkostanzi fejn penali tigi mposta mill-Onorabbli Qorti ai termini tal-artikolu 836(1)(8)(a)-(d).

Ghalhekk il-ligi tagħna tipprovdi illi talba għad-danni li allegatament qeghdin jigu nkorsi mir-rikorrenti tista tigi biss milqugħa f'circkostanzi fejn l-Onorabbli Qorti jidrilha li

ghandha tigi applikata penali ai termini tal-artikolu 836(1)(8) tal-Kap 12.

Sabiex l-Onorabbli Qorti tkun tista' tilqa t-talba tar-rikorrenti ai termini tal- Artikolu 838A għall-ghotja ta' garanzija da parti mill-intimati għall-hlas ta penali li tista tigi mposta u danni u imghax, huwa necessarju li l-parti li kontriha jkun inhareg att kawtelatorju **tiprova bis-shih li tezisti wahda mir-ragunijiet elenkanti mill-ligi a paragrafu 836(1)(8)(a)-(d) li tippermetti l-imposizzjoni ta' penali, haga li assolutament ma saritx mir-rikorrenti f'dan il-kaz peress illi kif ampjament intwera, il-mandat kawtelatorju intalab b'osservanza shiha tal-ligi applikkabli u huwa qgustifikat għabbasi tal-fatt li s-socjeta' intimata ghandha pretensjoni reali kontra l-bastiment.**

Illi kif gie stabbilit ricentament minn dina l-Onorabbli Qorti kif diversament presjeduta permezz tas-sentenza **Cassar Fuel Ltd vs the MV K. Dadayli 12 ta' Frar 2015 Rikors numru 1183/2013**), anke fejn huwa car illi mandat ta' arrest ikun inhareg minghajr ma jigu sodisfatti ir-rekwiziti tal-artikolu 742D, - li jinghad assolutament mhuiex il-kaz fic-cirkostanzi odjerni peress kif gie ppruvat il-kriterji tal-artikolu 742D gew pjenament sodisfatti - dana mhuiex minnu nnifsu bizzejjed sabiex iwassal għall konkluzzjoni li l-mandat ikun inhareg necessarjament b'mod malizjuż, frivolu jew vessatorju u li għalhekk iwassal għall-imposizzjoni ta' pendali u danni. F'dan il-kaz citat saħansitra gie mitlub il-hrug ta' mandat ta' arrest kontra bastiment f'cirkostanzi fejn il-bastiment kien inbiegh **wara** li gew forniti u suppliti bunkers fuq ordni tal-bunker traders tas-sidien precedenti. Il-bunkers kienu gew ordnati minn

bunker traders sabiex dawn jigu mibjugha lis-sidien tal-bastiment u l-bastiment inbiegh lis-sidien godda wara li gew suppliti dawn il –bunkers.

Illi ghalhekk ir-rekwiziti tal-artikolu 742D ma gewx sodisfatti peress illi l-persuna responsabbli ghall allegat kreditu u cioe il-bunker trader u/jew is sidien precedenti, ma kienux is sidien jew il bareboat charterers meta nhareg il mandat ta' arrest kontra l-bastiment.

Illi ghalkemm f'dak il-kaz il-Qorti sabet li ma kienx hemm gurdizzjoni in rem tal-Qrati Maltin u li kien hemm ksur tal-artikolu 742D peress illi l-bastiment inbiegh wara li gew suppliti il-bunkers in kwistjoni (kif ukoll f'kaz li ma kien hemm l-ebda privilegg ai termini tal-artikolu 50 tal-Kap 50), u ghalkemm il-Qorti ikkonfermat li l-arrest ghalhekk kien invalidu u illegali u kellu jigi revokat, il-Qorti hasset illi r-rekwiziti tal-ligi sabiex twassal ghall imposizzjoni ta' penali u cioe li r-rikorrenti li talbet il-hrug tal-mandat agixxiet b'mod malizjuż, frivolu jew vessatorju, ma kienux adegwatament sodisfatti.

Illi a pagna 12 ta-imsemmija sentenza, il-Qorti rriteniet illi :

“Ghar-rigward tat-talba tal-penali ai termini tal-Artikoli 836(8) u 861 tal-Kap 12, din il-Qorti taghraf illi din hija sanzjoni fakoltattiva, imholliha fid-diskrezzjoni tal-istess Qorti wara li jintwera ghas-sodisfazzjoni taghha li sehhet wahda mic-cirkostanzi mahsuba mill-ligi ghall-imposizzjoni tal-istess sanzjoni, u cioe- is-subincizi (a) sa (d) tal-Artikolu 836(8) tal-Kap 12.

Il-Qorti hija tenuta li timponi dawn il-penali fejn jirrizultaw l-estremi tal-ligi fuq indikati. Dan huwa artikolu ta' ordni pubblika bl-iskop li jigi assikurat is-serjeta tal-process gudizzjarju u sabiex l-istitut tal-mandati kawtelatorji ma jigix uzat abbusivament".

Is-suespost gie ukoll iccitat a pagni 23-24 tad-decizjoni **Av Ann Fenech vs Il-Bastiment MY Whispering Angel** (Rikors 404/2015).

Illi fl-opinjoni umli tar-rikorrenti, jinghad illi jekk mandat li jkun inhareg f'cirkostanzi fejn l-arrest mhux permess ai termini tal-artikolu 742D ma jwassalx ghall-konkluzjoni awtomatika li kien hemm agir da parti tar-rikorrenti li jwassal ghall-imposizzjoni ta' penali u danni mill-Qorti, wisq angas tista tigi milqugha talba ghall-ghotja ta' garanzija biex tkopri l-hlas ta penali, danni u imghax f'kaz fejn talba ghall arrest issir in piena konformita mall-ligi u fejn ma ngabet l-ebda prova da parti tar-rikorrenti illi tezisti wahda mill-kundizzjonijiet elekanti f'paragrafu 836(1)(8(a)-(d).

Illi ghalhekk it-talba tar-rikorrenti ghall-ghotja ta' garanzija mill-intimat ghandha tigi michuda bl-ispejjez.

Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet suesposti, l-intimat jitlob bl-akbar umilta lejn l-Awtorita ta' dina l-Onorabbli Qorti illi t-talbiet mressqa mir-rikorrenti Anar Mammadov permezz tar-rikors tat-2 ta' Marzu 2016 ghar-revoka contrario imperio tal-mandat odjern u fin-nuqqas, ta' ghotja ta' garanzija da parti mis-socjeta' intimata ghall-penali, danni u imghaxijiet ghandhom jigu michuda bl-ispejjez stante illi l-arrest intalab mis-socjeta' intimata b'adempjament shih mal-proveddimenti tal-artikoli 742B u 742D u peress illi ma jezistu l-ebda wahda mic-cirkostanzi kkontemplati fil-ligi a

paragrafu 836(1)(8)(a)-(d) u 836(1)(9) ghar-revoka jew dimunizzjoni tal-mandat jew ghall-ghotja ta' garanzija ai termini tal-artikolu 838A tal-Kap 12.

Rat il-verbal tas-seduta tas-17 ta' Marzu 2016 fejn meta ssejah ir-rikors dehru Dr John Bugeja u Dr Abigail Bugeja ghall-Bastiment Gulf City. Dehru Dr Alison Vassallo u Dr Adrian Attard ghas-socjeta` Palumbo Malta Shipyard Ltd. Prezenti l-Kaptan tal-Bastiment, Anar Mammadov. Id-difensuri tar-rikorrent odjern jiddikjaraw li t-talba hija bbazata fuq l-Artikolu 836 (1) (d) tal-Kap 12. Il-Qorti tordna l-allegazzjoni tal-Mandat ta' Arrest in mertu Nru 309/2016/LSO. Xehed bil-gurament tieghu Joseph Calleja, liema xhieda giet registrata fuq is-sistema eletronika. Xehed bil-gurament tieghu il-Kaptan tal-vapur Anar Mammadov, liema xhieda giet mghotija bil-lingwa Ingliza u li giet registrata fuq is-sistema eletronika. Xehed bil-gurament tieghu l-Inginier Daniel Grima, liema xhieda giet registrata fuq is-sistema eletronika. Id-difensuri tal-partijiet ddikjaraw li m'ghandhomx provi ulterjuri. Il-Qorti semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet, liema trattazzjoni giet registrata fuq is-sistema eletronika. Ir-rikors gie differit ghal digriet ghat-22 ta' Marzu 2016 fid-9:30a.m.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Permezz tar-rikors odjern, il-bastiment ezekutat, MV Gulf City, tramite l-Kaptan tieghu, qed jitlob ir-revoka ta' Mandat ta' Arrest ta' Bastiment Numru 309/16 *in toto* jew *in parte* mahrug fl-ismijiet fuq premissi fid-29 ta' Frar 2016.

Inoltre l-ezekutat qed jitlob li jsir depozitu b'garanzija ghad-danni mgarrba u dawk id-danni futuri inkluz li jigu applikati penali kontra s-socjeta' intimata.

Ghandu jinghad ukoll li l-vertenza fil-mertu taghha hija soggetta ghall-arbitragg f'Londra. Madanakollu hu pacifiku li l-Qrati taghna ghandhom gurisdizzjoni *in rem* kontra bastimenti li jinsabu fl-ibhra territorjali Maltin u dan fit-termini tal-artikolu **742(B)(h) tal-Kap.12** tal-Ligijiet ta' Malta u cioe` fir-rigward ta' " *kull pretensjoni għat-telf ta' jew ħsara lill-merkanzija, inkluzi l-bagalji, li tingarr fuq vapur,*"

Il-Fatti fil-Qosor

Il-fatti mhumiex in kontestazzjoni, Il-bastiment imsemmi wasal fis-*Shipyards* intimata b'konsenja ta' 3,100 MT *Grit in Bulk* u l-intimati odjerni, ricevitori tal-merkanzija, hadu *samples* u bdew ihottu l-merkanzija mill-istiva. Dan il-process ta' hatt beda fl-24 ta' Frar 2016 u twaqqaf mir-ricevitori fis-26 ta' Frar 2016 billi allegaw li l-*grit* kien kontaminat bl-ilma bahar. Meta l-process gie hekk itterminat, kien ghad hemm fadal xi 10 MT fl-istiva.

Ir-risposta tas-socjeta' Palumbo Malta Shipyards Limited

Is-socjeta' ezekutanti opponiet ghat-talbiet ghal diversi ragunijiet. Tghid li ghandha pretensjoni cara kontra l-bastiment li jrendi l-kawtela rikjesta bil-Mandat iggustifikata, legittima u necessarja. Mhuwiex ikkontestat li l-valur CIF tal-merkanzija huwa ta' €126,000 u li tghabba fuq il-bastiment rikorrent sabiex jingarr lejn Malta. Inoltre jirrizulta mill-polza tat-taghbija li l-merkanzija tghabbiet '*clean on*

board'. Jissottomettu li saret hsara fil-merkanzija waqt it-traggitt, liema dannu huwa risarcibbli mill-vettural skont l-istess termini tal-polza tat-taghbija u tal-kuntratt ta' trasport applikabbli fil-kaz taghhom.

In sostenn tat-tezi taghha s-socjeta' eżekutata esebiet diversi dokumenti fosthom il-polza tat-taghbija (Dok AV2), ritratti, *invoices* ghax-xiri ta' grit addizzjonali (AV7) u elenku tad-danni u spejjez datat it-8 ta' Marzu 2016 (AV8).

Dritt

Ikkonsidrat li fil-kors tat-trattazzjoni gie ivverbalizzat li t-talba odjerna hija msejha fuq **l-artikolu 836(1) (d) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta.**¹

L-artikolu 836(1)(d) tal-Kap.12.

Dan l-artikolu jiddisponi hekk:-

“836. (1) Minghajr ebda pregudizzju ghal kull jedd iehor taht dan il-Kodici jew kull ligi ohra, l-intimat li jkun inhareg att kawtelatorju kontrih jista' jaghmel rikors lill-qorti li tkun harget l- att kawtelatorju, jew inkella, jekk tkun saret kawza, jista' jaghmel rikors lill-qorti li tkun qeghda tittratta dik il-kawza li fih jitlob li l- att kawtelatorju jigi revokat, sew ghal kollox jew f'parti minnu, ghal xi wahda minn dawn ir-ragunijiet li gejjin:

¹ Sedyta tas-17 ta' Marzu 2016

- omissis-

(d) jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx'prima facie' gustifikat jew ikun eccessiv; jew....."

Prima Facie

Fil-kuntest tal-proceduri odjerni, hemm qbil li l-indagni ta' din il-Qorti hija limitata għall-valutazzjoni *prima facie* tal-jeddijiet tal-ezekutanti.² Illi dan ifisser illi l-Qorti għandha tistharreg fl-ewwel lok jekk jirrizultax mad-daqqa t'ghajn li r-rikorrent eżekutat għandu bazi ta' pretensjoni. Il-Qorti trid tkun gwidata mill-principju li d-dritt għall-azzjoni gudizzjarja ma għandux jigi mxejjen jew imgarrab b'leggerezza u l-iehor daqstant siewi li huwa dritt li persuna thares l-interessi tagħha sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jigi definit minn Qorti. ("**Vincent Mercieca vs George Galea**" – P.A. (RCP) 29 ta' Novembru 2001; "**Technobroadcast s.r.l vs Mediterranean Broadcasting Limited**" – P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2007).

Riferibbilment għall-artikolu **836(1)(d)** fid-decizjoni "**Casino-For-Me Limited vs Chartwell Games (Malta) Limited**" (P.A. (A.L) 5 ta' Settembru 2008) ingħad li bid-disposizzjoni tal-**artikolu 836 (1)(d)** dak li għandu jigi ezaminat huwa jekk mad-daqqa ta' ghajn ir-rikorrenti eżekutant għandux bazi ta' pretensjoni ("*fumus juris*"). Persuna għandha dritt li tikkawtela l-interessi tagħha u dan sakemm il-pretensjoni dwar id-dritt sostantattiv tigi eppurata u deciza fil-kawza proprja bejn il-partijiet.

² "Visa Investments Ltd. vs Blye Engineering Co Ltd"

Illi r-rikorrent jibni t-talba tieghu principalment fuq is-segweni argumenti:-

1. Is-socjeta' intimata kienet accettat il-merkanzija u tat l-istruzzjonijiet biex tinhatt tant li ipprotestat il-hsara izda dan jumejn wara li l-merkanzija bdiet tinhatt;
2. Is-socjeta' intimata kienet hadet *samples* tal-merkanzija qabel ma bdiet tinhatt;
3. Is-socjeta' intimata hija fil-pussess tal-merkanzija mentri fl-istess hin qed titlob li tigi kumpensata tal-valur tal-istess.
4. Il-kreditu pretiz fil-mandat huwa eccessiv billi l-valur CIF tal-merkanzija huwa biss ta' €126,000 filwaqt li l-ammont ikkawtelat ta' €585,000 jisboq ferm dan l-ammont u dan l-eccess ta' €459,000 ma giex iggustifikat b'ebda mod.
5. Is-sid tal-bastiment qed isofri danni ingenti kbar minhabba li qed jinzamm milli jissalpa u jipprocedi bl-itinerarju tiegu.
6. Ir-ricevitur ghandu d-dmir li jimmitiga d-danni izda f'dan il-kaz dan ma sarx.

Applikati dawn il-principji ghall-kaz odjern, jirrizulta manifest l-jedd *prima facie* tar-ricevitur ta' merkanzija li jipproponi azzjoni ghad-danni kontrattwali ikkagunati fil-merkanzija waqt it-trasport. Kif gja premess il-polza tat-Taghbija hija wahda *clean on board*. "*Dan jikkostitwixxi ammissjoni da parte tal-vettur li hu rceviha abbord fi stat tajjeb, fl-istess hin jimporta l-assunzjoni da parte tieghu ta' l-obbligazzjoni li jikkonsenja dik il-merkanzija fl-istess kondizzjoni fil-fini tal-vjagg*" - "**Albert Mizzi noe -vs- Ronald J. Pace noe**", Qorti tal-Kummerc, 7 ta' Mejju 1953.

Illi apparti l-bazi legali naxxenti mir-rabta kuntrattwali bejn ir-ricevitur tal-merkanzija u l-vettural kif evidenzjat mill-polza ta' taghbija, jirrizulta wkoll *prima facie* li l-merkanzija ssubiet hsara konsistenti f'*wettage* li bilfors huwa dovut ghall-istivar waqt it-tragitt. Kemm hi estiza din il-hsara, u kemm hija utilizzabbli l-bqija tal-merkanzija huma fatti li iridu jigu stabbiliti fil-proceduri fil-mertu tal-kaz. Din il-Qorti ghalhekk ma taqbilx mat-tezi tal-Kaptan li tali hsarat ma jirrizultawx ghaliex tqies li s-socjeta' intimata rnexxielha tipprova li kien hemm xi hsara u ghandha dritt li tiehu dawk il-mizuri kollha li ttiha l-ligi biex tikkawtela l-pretensjonijiet taghha ghad-danni.

Eccessivita'

Ir-rikorrent jilmenta li l-ammont ikkawtelat huwa eccessiv billi l-valur tal-merkanzija huwa biss €126,000. Dan hu ammess mill-intimata odjerna. Irrizulta wkoll fit-trattazzjoni li s-socjeta' intimata rceviet *credit note* ta' €45,000 mill-vendituri tal-merkanzija billi mit-testijiet li saru, irrizulta li l-*grit* ma kienx tal-kwalita' pattwita. Ghalhekk fuq dan il-punt, l-ammont ikkawtelat bil-mandat ser jigi ridott biex jirrifletti dan il-fatt.

Is-socjeta' intimata esebiet diversi dokumenti u *invoices* relatati mal-likwidazzjoni tad-danni li jinkludu prospett (**DOK AV8** a fol 51) li jirraprezenta *Estimation of costs for Discharge, Loading and Disposal of Damaged Cargo (Abrasive Grit) at an Authorised Waste Facility abroad*.

Skont ir-rikorrent mhux biss hija eccessiva imma tirraprezenta aggravazzjoni abbużiva tal-piz li jinkombi fuq

debitur. Is-socjeta' intimata, da parti taghha issottomettiet li d-danni sofferti minnha mhumiex limitati biss ghall-valur tal-merkanzija kif evidenzjat mill-*invoice* relattiva izda ukoll fi spejjez konnessi mal-hatt tal-merkanzija, spejjez tal-port u spejjez sabiex jintrema l-grit. Jghidu li l-ispejjez elenkati fid-dokument V* huma stejjem realistici ibbazati fuq konsenji precedenti. Jghidu wkoll, u dan lanqas mhu ikkontrastat, li minhabba regoli ambjentali vigenti l-ispejjez ghar-rimi ta' grit huma sostanzjali.

Dwar dan, ir-rikorrent issottometta li r-ricevitur missu abbanduna l-grit fuq il-bastiment u ma kienx jinkorri f'dawn l-ispejjez. L-operazzjoni ta' hatt damet jumejn u kien biss fl-ahhar li r-ricevitur ipprotesta ghad-danni.

Dan l-argument jehtieg apprezzament tal-provi kollha rilevanti inkluz ir-rapporti li saru mis-*surveyors* li gew kommissjonati mill-partijiet u mill-assikurazzjoni dwar il-hsarat subiti, l-operazzjoni ta' hatt, is-*seaworthiness* tal-bastiment, u l-prekawzjonijiet mehtiega fl-istivar u garr ta' grit. Dawn l-accertamenti huma estranei ghall-proceduri odjerni ghalkemm *prima facie*, jirrizulta li l-grit ixxarrab.

Ghalhekk fl-ezercizzju odjern, il-Qorti ser tillimita ruhha biex tikkonstata jekk tali spejjez jaqghux fl-ambitu ta' danni li jistghu jigu pretizi fic-cirkostanzi u ssib li t-twegiba hija fl-affermattiv.

F'dan l-istadju ghalhekk il-Qorti hi tal-fehma li ma jirrizultawx l-elementi rikjesti mill-artikolu 836(1)(d) ghat-thassir tal-mandat. Madanakollu ser tirriduci l-ammont ikkawtelat b'€45,000 rapprezentanti l-*credit note* li s-socjeta' intimata ibbenefikat minnu (*vide nota* esebita fis-17

ta' Marzu 2016). Il-*credit note* inghata wara l-hrug tal-mandat u ghalhekk mhix ser tigi riflessa fl-apporzjonament tal-ispejjez ta' dawn il-proceduri.

Art.836(8) tal-Kap.Tnax tal-Ligijiet ta' Malta

Illi saret talba wkoll sabiex il-ezekutanti tigi kkundannata thallas penali. Ir-rikorrent ma specifika l-artikoli li qed jinvokaw izda il-Qorti tifhem li din it-talba hija regolata **bl-artikolu 836(8) tal-Kap.12.**

Illi dwar il-kwestjoni tal-impozizzjoni tal-penali, irid jingħad li din hija sanzjoni fakoltattiva. Il-Qorti, fid-diskrezzjoni tagħha, tista' taqbel li tgħabbi lil min ikun ħareġ Mandat kawtelatorju kontra persuna, u fuq talba ta' din, b'piena ta' ħlas ta' penali. Minbarra li tali impożizzjoni hija fakultattiva, irid jintwera għas-sodisfazzjon tal-Qorti li trid tkun seħħet waħda miċ-ċirkostanzi maħsubin mil-liġi biex tali sanzjoni tiġi imposta. Erbgħa (4) huma ċ-ċirkostanzi maħsuba mil-liġi f'dan ir-rigward u, ladarba huma sanzjoni punittiva, għandhom jitqiesu strettament bħala tassattivi³ (*vide Farrugia v C & F Building Contractors Ltd* (PA(JRM) - 14 ta' Awwissu 2014).

Illi izda ngħad li l-Qorti hija tenuta li timponi l-penali fejn ikunu jirriżultaw l-estremi li l-liġi teżiġi biex din tkun imposta, u l-Qorti tista' biss tagħżel li ma timponix il-penali maħsuba fl-artikolu 836(8) f'każijiet estremi fejn is-sens ta' ġustizzja hekk kien jimponilha⁴. Il-penali maħsuba fl-imsemmi artikolu 836(8) tal-Kap 12 hija waħda ta' ordni pubbliku immirata li tiżgura serjeta' fil-proċess ġudizzjarju u

³ Ara P.A. TM 13.3.2003 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Cole Foods Ltd. vs Euro Imports Ltd.*

⁴ App. Ċiv. 13.3.2001 fil-kawża fl-ismijiet *Joseph Rapa vs Raymond Sammut*

biex ma tħallix li l-istitut tal-Mandati kawtelatorji jintuża b'abbuż.

Il-Qorti, fl-assenza ta' kjarifika mir-rikorrent, tiddeżumi li t-talba qed issir taht l-artikolu 836(8)(d). Izda billi ma ntweriex li l-pretensjoni tas-socjeta' eżekutanta hija waħda fiergħa u lanqas saret b'malizja imma ssegwi mill-patt kuntrattwali dan is-subartikolu mhuwiex applikabbli.

Art 838A - Garanzija

Ir-rikorrenti, qed jitlob li l-intimata tigi ordnata tagħti garanzija idonea sabiex tagħmel tajjeb għall-hlas ta' penali u d-danni li jistghu jsofru.

Ikkonsidrat li r-rimedju tal-għoti tal-garanzija huwa alternattiv għat-talba tat-tħassir tal-Mandat, u anzi jista' jingħata biss jekk kemm-il darba t-talba għat-tħassir tal-Mandat ma tintlaqax kollha jew imqar in parti, jiġifieri sakemm il-Mandat ikun b'xi mod għadu fis-seħħ⁵.

Illi minbarra dan il-liġi trid ukoll li lill-Qorti tintwera "kawża ġusta" biex twassalha tqiegħed fuq il-parti eżekutanti ta' mandat kawtelatorju l-piż li toffri garanzija tajba. Il-fatt waħdu li jkun inħareġ il-Mandat ma jitqiesx bħala "kawża ġusta" għall-finijiet ta' dan l-artikolu⁶. Irid ikun hemm raġunijiet oħrajn, iżjed serji u impellenti, li jwasslu lill-Qorti tagħti dik is-sanzjoni.

Illi ngħad ukoll li d-danni li għalihom jirreferi l-artikolu taħt eżami huma dawk li l-intimat eżekutant jista' jipprova li jkun

⁵ Ara P.A. RCP 30.5.2002 fl-Atti tal-Mandat fl-ismijiet *Joseph Demicoli vs Coleiro General Supplies Ltd*

⁶ Ara P.A. TM 4.10.2002 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Paul Caruana vs Rudolphe Gaerty*

ġarrab direttament minħabba l-ħruġ tal-att kawtelatorju⁷, u dment li jikkonkorru l-elementi mitluba mil-ligi għal tali likwidazzjoni. Minbarra dan, jidher li fejn persuna ntvera li kellha raġunijiet tajba biex toħroġ Mandat kawtelatorju u l-istess Mandat la kien eċċessiv, la fieragħ u lanqas vessatorju, għaldaqstant ma jitnisslux raġunijiet la għall-kundanna għall-ħlas ta' penali u lanqas għad-danni⁸ minħabba l-istess Mandat.

Illi kif inghad fid-decizjoni “**Joseph Demicoli vs Coleiro General Supplies Limited**” (P.A. (RCP) – 20 ta' Mejju 2002) u wkoll fid-decizjoni “**Mediterranean Film Studios vs Albert Galea et**” (P.A. – 30 ta' Gunju 2000) :-

“Il-fatt li nhareg mandat kawtelatorju kontra (r-rikorrenti) mhux bizzegjed biex jitlob din il-garanzija. Dan il-fatt wahdu mhux il-kawza gusta li trid il-Ligi. Li kieku kien hekk, il-Ligi kienet tghid li kull min inhareg mandat kontra tieghu ghandu jinghata garanzija, izda l-Ligi trid ukoll, barra l-hrug tal-mandat, li jkun hemm kawza gusta....”

Fil-fehma tal-Qorti ma intweriex li l-mandat inhareg abbuzivament u lanqas huwa eċċessiv. Il-fatt li jista' jirreka' diffikoltajiet lid-debituri eżekutati mhuwiex, fih innifsu, kawza gusta għall-iskop ta' dan l-artikolu.

Fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet fuq riferiti din il-Qorti thoss li f'dan l-istadju ma hemm l-ebda bazi sabiex tintalab l-istess garanzija. Dan għaliex jidher li l-intimata eżekutanti agixxiet biss in kawtela tal-pretenzjonijiet tagħha u ma jidhirx li qed isir abbuz f'dan l-istadju mill-istess procedura.

⁷ Ara P.A. GC 2.3.2001 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *Avukat Vincent Falzon noe vs Alex Sullivan*

⁸ Ara P.A. TM 18.9.2002 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet *John Żarb vs Port Cottonera Ltd.*

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tilqa' biss it-tieni talba u limitatament in kwantu li tirriduci l-ammont ikkawtelat bil-mandat ta' arrest fl-ismijiet premessi numru 309/16 LSO ghall-hames mija u erbghin elf ewro (€540,000) minnflok l-ammont ta' €585,000 , tichad it-talbiet rimanenti billi huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

L-ispejjez jithallsu mir-rikorrent.

Moqrija.

**Onor. Imhallef Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.
22 ta' Marzu 2016**

**Josette Demicoli
Deputat Registratur
22 ta' Marzu 2016**